

**13 juni
2017**

1V **Opiniepanel**

Onderzoek:

**'PvdA-achterban
positiever over formieren'**

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 60 procent van de panelleden.

'PvdA-achterban positiever over formeren'

13 juni 2017

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 14.925 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is gehouden op 13 juni 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk:

petra.klapwijk@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

PvdA-achterban positiever over formen

Kiezers van de PvdA staan positiever tegenover formen dan vorige maand. Er is nu zelfs een kleine meerderheid die vindt dat de PvdA serieus moet overwegen om deel te nemen aan de formatie- onderhandelingen. Dit blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 15.000 mensen. Eind mei was de achterban van Asscher nog verdeeld: 45 procent wilde toen meepraten in de formatie en 49 procent niet. De groep die niet wil praten is nu geslonken tot 37 procent.

Coalities met CU en PvdA favoriet

Nu een kabinet van VVD, CDA, D66 en GroenLinks geen optie meer lijkt zijn er twee andere coalities waar een kleine meerderheid voor is onder de ondervraagden.

Een coalitie van VVD, CDA, D66 en CU vindt 54 procent acceptabel. Het draagvlak voor zo'n kabinet is groot onder de achterban van VVD (84%), CDA (86%) en ChristenUnie (90%). De kiezers van D66 zijn nog steeds kritisch over samenwerking met de ChristenUnie: 47 procent vindt zo'n coalitie acceptabel en 46 procent niet.

Een andere mogelijke coalitie, bestaande uit VVD, CDA, D66 en PvdA, wordt door 56 procent van de deelnemers als acceptabel gezien.

GroenLinks-kiezers achter Klaver

De kiezers van GroenLinks die aan het onderzoek deelnamen kunnen zich wel vinden in de opstelling van Klaver. Zes van de tien (57%) vinden het een goede zaak dat GroenLinks een breekpunt heeft gemaakt van uitbreiding van de vluchtelingendeal. Voor hen is het een principekwestie: over mensenrechten kan niet onderhandeld worden. Een kwart (25%) vindt het een slechte zaak. Zij hadden liever gezien dat GroenLinks invloed op het kabinetsbeleid had uitgeoefend op het gebied van klimaat.

2. Vragenlijst en uitslagen

Maandag liepen de informele gesprekken tussen VVD, CDA, D66 en GroenLinks over een mogelijke nieuwe coalitie stuk. Migratie was opnieuw het struikelblok, net als bij de mislukte formatiepoging vorige maand. Daarom stellen we u in dit onderzoek enkele vragen over de voortgang van de formatie.

Los van uw eigen voorkeur: geef van onderstaande coalities aan of u het acceptabel of onacceptabel vindt dat die gevormd worden.

	Wel acceptabel	Niet acceptabel	Weet niet / geen mening
VVD - CDA - D66 - CU (76 zetels)	54%	38%	8%
VVD - CDA - D66 - PvdA (80 zetels)	56%	36%	8%
VVD - CDA - D66 - PvdA - SP (94 zetels)	37%	54%	9%
CDA - D66 - GroenLinks - SP - PvdA - CU (80 zetels)	33%	60%	7%
VVD - CDA - PVV - 50PLUS (76 zetels)	34%	60%	6%
VVD- PVV- CDA- CU (77 zetels)	37%	57%	6%
Een minderheidscoalitie van CDA, VVD en D66 (71 zetels)	44%	44%	12%

We hebben het draagvlak voor de coalitie VVD- CDA- D66-CU uitgesplitst naar politieke voorkeur. De achterban van de onderstaande partijen vindt deze coalitie voor ... procent acceptabel:

VVD	84%
PVV	28%
CDA	86%
D66	47%
GroenLinks	46%
SP	18%
PvdA	51%
ChristenUnie	90%

Formatie vast

De formatie is vastgelopen, omdat diverse partijen hebben aangegeven niet met een andere partij te willen formeren. Hieronder staan de grootste partijen die aan zet zijn: we vragen u nu aan te geven welke partij wat u betreft nu als eerste een stap zou moeten zetten in het formatieproces.

Welke partij moet wat u betreft als eerste in beweging komen?

VVD en CDA (door de PVV niet langer uit te sluiten)	27%
D66 (door ChristenUnie niet langer uit te sluiten)	21%
CDA (door te onderhandelen met een linkse partij als SP of PvdA)	11%
De PvdA (door deel te nemen aan formatiegesprekken)	15%
SP (door VVD niet langer uit te sluiten)	9%
PVV (door excuses te maken voor 'minder minder' uitspraken)	4%
Weet niet / geen mening	13%

'Partijen zouden nu moeten overwegen om de PVV uit te nodigen voor de formatie-onderhandelingen'

Mee eens:	50%
Mee oneens:	45%
Weet niet / geen mening:	5%

Zou u het wel of niet acceptabel vinden als Nederland een minderheidskabinet zou krijgen?

Wel acceptabel:	47%
Niet acceptabel:	40%
Weet niet / geen mening:	13%

Op dit moment zijn er twee formatiepogingen gestrand en willen meerdere partijen niet meer met elkaar onderhandelen. Een van de opties is om nieuwe verkiezingen te houden.

Vindt u dat er nu nieuwe verkiezingen moeten komen?

Ja:	37%
Nee:	53%
Weet niet / geen mening:	10%

Hoeveel vertrouwen heeft u dat de partijleiders er in slagen binnen zes maanden, dus voor het eind van 2017, een nieuw kabinet te vormen?

Heel veel vertrouwen	6%
Redelijk veel vertrouwen	33%
Niet zo veel vertrouwen	36%
Helemaal geen vertrouwen	19%
Weet niet / geen mening	6%

3. Achterbannen over de formatie

De volgende vraag is alleen gesteld aan de deelnemers die bij de laatste landelijke verkiezingen in 2017 [GroenLinks](#) hebben gestemd, N= 1739

De vier partijen (VVD, CDA, D66 en GroenLinks) werden het opnieuw niet eens op het dossier 'migratie'. Wat de partijen met name verdeelde was het idee om de vluchtelingendeal met Turkije uit te breiden naar Afrikaanse landen. GroenLinks is hier geen voorstander van.

Dat zou betekenen dat Afrikaanse landen geld krijgen voor opvang in de regio en dat ze de grenzen sluiten voor vluchtelingen naar Europa.

Vindt u het een goede of een slechte zaak dat GroenLinks op voorhand een breekpunt heeft gemaakt van uitbreiding van de Turkije-deal naar Afrikaanse landen?

Goede zaak	57%
Slechte zaak	25%
Weet niet / geen mening	18%

De volgende vraag is alleen gesteld aan de deelnemers die bij de laatste landelijke verkiezingen in 2017 PvdA hebben gestemd, N= 1314

De PvdA is na het forse zetelverlies tijdens de verkiezingen tot nu toe zeer terughoudend over deelname aan de formatie-onderhandelingen.

'De PvdA moet nu serieus gaan overwegen mee te doen aan de formatie-onderhandelingen'

Mee eens:	58%
Mee oneens:	37%
Weet niet / geen mening:	5%

De volgende drie vragen zijn alleen gesteld aan de deelnemers die bij de laatste landelijke verkiezingen in 2017 D66 hebben gestemd, N= 1294

Eerder wilde Alexander Pechtold niet gaan formeren met de ChristenUnie. De partijen zouden op medisch-ethische thema's te ver uit elkaar liggen. Nu de gesprekken met GroenLinks mislukt zijn ontstaat een nieuwe situatie.

'D66 moet nu serieus overwegen om opnieuw te gaan praten met de ChristenUnie.'

Mee eens:	43%
Mee oneens:	48%
Weet niet / geen mening:	9%

Enkele medisch-ethische kwesties, zoals de komst van een wet 'voltooid leven' en de donorwet, staan in het verkiezingsprogramma van D66.

Wat betreft deelname aan de formatie: vindt u dat D66 wel of geen breekpunt moet maken van medisch-ethische kwesties?

Daar moeten ze wel een breekpunt van maken: 54%

Daar moeten ze geen breekpunt van maken: 34%

Weet niet / geen mening: 12%

Zou u het acceptabel vinden als D66 in een kabinet stapt dat de komende vier jaar NIET komt met een wet op voltooid leven?

Wel acceptabel: 48%

Niet acceptabel: 42%

Weet niet / geen mening: 10%

